

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înopiază
Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Ca să se știe.

(*) Îndată după ședința comitetului dela 1 Februarie, în care majoritatea lui, cu două treimi, a luat dispozițiuni pentru asigurarea proprietății „Institutului Tipografic” și ziarelor „Tribuna” și „Foaia Poporului”, asigurându-se astfel și direcțiunea acestor foi în conformitate cu vederile politice ale partidului național, noi ne credeam autorizați a considera criza ca terminată. Ear' „cu înțelegerea crizei” — ziceam noi — lucrurile au reluat mersul lor firesc, normal, — și nădejduim că pentru totdeauna.

Nimic nu ne putea îndreptăți, într'adevăr, să considerăm altmintealea lucrurile. Cei-ce provocaseră criza au cerut cu stăruință o ședință plenară a comitetului; ședința a avut loc, fiind încă de mai înainte convocată; ear' majoritatea membrilor a statornic, că pașii președintelui au fost în acord cu sentimentul și vederile sale.

În corpurile astfel constituite unașimilitățile sunt nefolositoare și chiar primejdioase; dar' e de principiu, că minoritățile trebuie să se supună hotărârii majorității, dacă nu voesc cu orice preț să dea loc la desbinări. Altmintealea înțelegerea n'ar fi nici odată posibilă.

Noi socoteam pe autorii crizei convinși, că majoritatea membrilor comitetului e de partea lor; și această iluzie a lor justifica în ochii nostri cererea stăruitoare ce o făceau, ca comitetul să se întrunească și să decidă. Socoteam însă, pe de altă parte, și aceea, că odată ce majoritatea comitetului va decide într'un fel ori într'altul, minoritatea se va supune decisiunii sale. Și așa înțelegând lucrurile, în urma ședinței dela 1 Februarie am considerat criza ca închisă, după-cum tot astfel am fi considerat-o și în cazul când majoritatea comitetului s'ar fi declarat în contra noastră și ar fi dat, direct sau indirect, un vot de neîncredere președintelui.

S'ar părea însă, că am fost prea optimiști în credințele și așteptările noastre. S'ar părea, că „eterna sete de scandal” era mai mare la autorii crizei, decât o socoteam noi.

Într'adevăr, resvrății n'au desarmat; ei își continuă opera lor de subminare; ei urmăresc mai departe și cu o stăruință demnă de o cauză mai bună, acțiunea lor disolvantă în partid.

„Revista Orăștiei”, singura foaie care mai găzduște proza acestor resvrățiți, publică în numărul său din urmă o sumă de notițe tendențioase, cu scopul evident de a semăna discordie și neîncredere în rindurile noastre. Ea ne spune lămurit că ne facem iluzii, dacă socotim că criza s'a terminat. Iar' dl I. Slavici, care în ceasurile ce i-le lasă libere conducerea institutului dela Măgurele, se înțelepțește și cu „conducerea” politice noastre naționale, publică o broșură: „Tribuna și Tribuniștii”, amenințându-ne că „Tribuniștii (adecă dumnealor) nu vor tăcea”.

„Un om provenit valoarează cât doi” — zice un proverb franțuzesc, — și noi nu putem decât să mulțumim acestor domni pentru extrema lor gentileță de a ne preveni asupra intențiunilor și hotărârilor lor.

Noi am declarat incidentul închis. Deoarece — însă dumnealor nu vor să-l considere astfel, — bine. Denunțăm pe de-o parte opiniei publice această politică primejdioasă și anti-națională de șobolani, ear' pe de altă parte declarăm adversarilor nostri că primim lupta cu care ne amenință.

Și de-oare-ce lupta aceasta de pe acum se desingnează, deoarece adversarii nostri țin să ne arete și armele cu care vor lupta în contra noastră, le declarăm mai departe că nu vom sta un moment la îndoială dacă trebuie ori nu să-i tratăm așa cum merită, ci le vom demasca rind pe rind toate intrigile și toate calomniile, punându-i în adevărata lor lumină.

Interesele, organizațiunii noastre de partid și spiritul de ordine ce totdeauna a domnit în rindurile noastre, — ceea-ce tocmai făcea puterea noastră, — ne impun această atitudine, ca o datorie.

Și ne vom face datoria până la capăt.

Ca să se știe!

Alegerile comunale din Viena

se vor începe la 27 Februarie, cu colegiul al III-lea, dacă tribunalul suprem administrativ (*Verwaltungsgerichtshof*) va da urmare recursului asertat de către comitetul electoral antisemit contra disolvării, din partea guvernului, a reprezentanței orășenești a Vienei, eșită din alegerile dela Septemvrie anului trecut. Pertractarea în această afacere înaintea sus zisului tribunal se va încheia la 22 Februarie.

Echou de peste munți.

Ni-se cere se publicăm următoarea declarațiune:

Noi, studenți ai Universității din București, fi ai poporului român din Transilvania și Ungaria, salutăm cu bucurie liniștea și concordia restabilită între membrii comitetului național și felicităm pe venerabilul președinte și pe ceilalți membri, cari în patriotismul lor și-au pus toate silințele într'u aplanaarea grabnică a neînțelegerilor.

Săntem încredințați, că comitetul în înțelepciunea sa, va fi pus cu acest privilegiu base solide disciplinei de partid, pentru-ca armonia, o condiție de prima ordine, să troneze nealterată în lupta noastră de emancipare și ca spiritul de clica să fie extirpat cu deservire.

Noi, cari ținem ca prestigiul chestiunii naționale ridicat sus prin atâtea jertfe, să rămână neatins, vom înfiera pe ori-cine ar atenta la disciplina partidului național și ar căuta să conturbe concordia în sinul lui, și vom desaproba pe ori-cine ar contesta autoritatea comitetului național în materie de politică națională, fiindcă un singur for suprem și un singur ideal ne trebuie în lupta noastră.

București, în 26 Ian. v. 1896.

În numele tuturor:

Aurelian Moșoiu. Nicolae Crișbășan.
Constantin Moisil.

Svîrcoliri

comise în „Revista Orăștiei”.

Sibiu, 10 Februarie n.

Peștii, scoși din plinul mării pe uscat, se sbat, se svîrcolesc.

Astfel ni-se parși cei-ce, scoși din plinul mării naționale, dela „Tribuna”, au ajuns pe uscatul „Revistei Orăștiei”.

Ei se svîrcolesc, pentru-că așa li firea, pentru-că nu pot trăi fără svîrcoliri.

N'am avea de altcum nimic în contra acestor firi, dacă svîrcolirile lor nu s'ar concretisa în suspușionări, bânuiri, știri tendențioase și minciuni.

Fiind însă lucrul astfel, ni-se impune datoria să-i arătăm, ca svîrcolirile lor să nu turbure opinia publică sănătoasă.

*

„Revista Orăștiei” s'a devotat cu totul ex-redactorilor „Tribunei” și apartinențelor acestora. Ultimul ei număr este mai jumătate ocupat de ei.

Eată câteva din svîrcolirile lor:

*

Lupta nu va înceta! „Revista Orăștiei”, scrie despre rezolvarea crizei: „Tribuna” scrie acum vesela, că prin hotărârea de Sâmbăta trecută a celor 11 din comitet s'ar fi (! Red. „Trib.”) pus capăt la toate.

Soartea celor trei domni ieșoniți însă nu e de loc semn, că încordarea și lupta va înceta.

Adecă pentru cei trei domni nu va înceta lupta. Pentru ei va trebui să ne răsbomim încă între noi? Așa vreau ei?

Apoi „soartea!” Fiecare este domn al sorții sale. Cei „trei domni” ei și-au creat soartea. Și acum prin „luptă și încordare” vreau ei să-și o îmbunătățească.

Pentru soartea lor să-și peardă poporul românesc timpul în certe interne??

*

O minciună. „R. O.” mai zice:

dl Dr. Rațiu a făgăduit, că va da la rîndul său și d-sa o declarație comitetului, că institutul nu e al d-sale numai, ci al comitetului național întreg, afară de domni Eugen Brote, Aurel C. Popovici și Septimiu Albini! Până acum însă dl Dr. Rațiu n'a dat declarația din partea sa.

Eată o minciună tendențioasă! Prin ea cei trei vreau să arunce bănueli și neîncredere în sinul partidului.

dl Dr. Rațiu a dat declarațiunea din chestiune, și încă nu numai odată.

dl I. Slavici în epistola sa către Dr. Rațiu (vezi Nrul 14 al „Tribunei”) spune că are o declarațiune a dlui Dr. Rațiu, despre care știm și noi că există, nu știm însă cum a ajuns la Slavici*).

O altă declarațiune, mai nouă se află la dl Rubin Patia, membru al comitetului. Și dacă mai cere cineva dl Dr. Rațiu va mai da declarațiunea cerută, în ori-câte exemplare.

Prin urmare bănuela „Rev. O.” e pécatoasă.

*

Declarația lui Russu-Șirianu. „R. O.” scrie:

„11 din 16 inși și-au dat votul, ca pe dl Liviu Albini și G. Bogdan-Duică să nu-i mai primească de loc în slujba institutului și a

*) . . . în virtutea unui act subscris de DV și păstrat aici adevăratul creditor sînt cei 25 membri ai comitetului” Ep. I. Slavici.

foilor, pe dl Russu însă da, după-ce va fi cerut oare-care „iertare” dlui Dr. Rațiu.

„dl Russu-Șirianu declară, că nici decât nu va mai intra nici d-sa în redacția de acum a „Tribunei”!

Încorect! Mai întâiu n'a fost vorbă de oare-care iertare dlui Dr. Rațiu, ci se cerea ca dl Russu să exprime regrete pentru cele întemplate și să promită ascultarea de dispozițiile luate de comitet și president. Atunci i-se dă v o e să reintre.

Ce a făcut dl Russu? S'a pus pe înalt pedestal și a declarat printr'o lungă scrisoare către Dr. Rațiu, „nu primesc învîtare d-tale!” Adecă „învîtare”!

Aceasta-i „soartea” celor trei, — în gâmfarea.

*

„Tribuniștii” nu vor — tăcea! Nunc venio ad fortissimum. „R. O.” anunță cu mare așarat de reclam, că acuși va apăre o broșură de „96 pag. (6 coale) eșite din peana (măiastră. R. „Trib.”) dlui Ioan Slavici. „R. O.” are deja un exemplar și citează din el Eată un pasagiu întocmai:

„S'a înșelat dl Dr. Rațiu: nu „Tribuna”, ci tribuniștii se caută în piața unde tăcere e marfă scumpă!

Ear' „Tribuniștii” nu vor tăcea! „Tribuniștii”, marfă scumpă — nu vor tăcea! Un nou avis.

*

Fariseism. După declarația de războiu, „R. O.”, ca reflexiune la un articol al nostru, în care pledam pentru o manifestare bărbătească în fața milleniului, scrie următoarele: „Dorim din toată inima să vedem această lucrare pregătită și dusă în deplinie cât se poate mai cu bărbăție”.

Ce e aceasta dacă nu fariseism?

Te aliezi cu milleniarul, care cerea „îndulcirea Ungurilor”, și cu el împreună declari și pregătești războiu partidului național, și apoi tot tu te zici, că dorești manifestarea în fața milleniului.

*

Fără coment. „R. O.” scrie: dl Dr. D. P. Barcianu, care la ședința de azi-septemână a comitetului național fusese în cele din urmă chemat totuși la adunare, unde a fost între cei rămași în minoritate — și-a dat acum Joi, demisia de nou și în chip nerrevocabil din comitetul național. Eșirea d-sale din comitet e motivată cu stările triste isvorite din încordările din urmă. Descompunerea comitetului și-a luat începutul prin pierderea unuia dintre cei mai luminați și

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Suferință.

D-șoarei M. P.

În vraja vremilor trecute
Cucerie când nă adănesc,
Ale iubirii dulci iluzii
Încântătoare-mi isvoresc...

Și 'nduioșat privind la ele
Mă covârșește dor aprins
De ne 'ntrecută-ți strălucire,
Ce 'n mreja-i d'aur m'a cuprins.

Era atîta înfocare
În tot ce ne gopțiam noi lin,
Ș'un farmec ca din altă lume
În zimbetul tău drag, senin.

Împrejmuiți de vîlul tainic
Al mult rîvnitei fericiți,
Credeam, că vecinic dăinu-vor
A ei duioase mulțumiri.

Dar' scris a fost să ne dispară
Ca vis de-o clipă-al nostru traiu
De alintări ca și în basme,
De desfătări ca și în raiu.

Căci nefidurătoreea soarte
De tine erud m'a despărțit,
Să nu mai pot vedea de-acuma
Inspirătoru-ți chip iubit!

Și 'nourat, sdrobot de jalea
Trecutului îndepărtat,

Simt totul a pustiu în suflet
Și plînsu-mi plîng nemângăiat.

Pentru vecie 'n vremi mai bune
Ori-ce speranță 'mi-s'a stîfîs...
Și-a suferinței vije!e
În inimă-mi turbat s'a 'ncins!

Budapesta, 1896. Ioan Scurtu.

Stringerea ficiorilor la Crăciun.

— Obiceiuri sociale din Țeara-Oltului. —

(Urmare.)

(După-ce a înserat bine, colindând mai întâiu pe gazda es dimpreună cu diplășii, cu țurca și cu „capa” (pentru-ca se poate desagii cu cinsturile își tomnesc anume un om, pe care îl numesc „capă”) și se îndreaptă spre locuința popii.)

Sub fereastră cântă următoarele colinde:

Porunceă Sfânta Marie*
Pe la toți sînții să ghie;
Toți sînții că mi-o venit
Numai unul n'a venit
Maica rău s'a supărat
Fiiu în brațe ș'o luat
Sus pe plaiu că 'mi-o plecat;
Și-mi suiră cât suiră
Puse jos și odichniră
Sub umbră de lemn de plop
Plopul umbră nu 'i-a dat
Maica rău s'a supărat
Fiiu în brațe ș'o luat
Și din greu 'l-o blăstemat:

Colindele următoare le-am auzit în comuna mea natală Voila.

„Chireai ploape blăstemat
„Și de mine și de fiiu;
„Bată vîntu ori nu bată
„Frunza-ți totuși să se bată.
Sus pe plaiu că 'mi-o plecat
Sus pe plaiu picior de raiu
Și-mi suiră cât suiră
Puse jos și odichniră
Sub umbră de lemn de tisă;
Tia umbră i-a făcut
Maicii bghine 'i-o părut
Ear' din graiu așa-mi graia:
„Chireai tisă odrăslită
„Și de mini blagoslovită
„Bată vîntu ori nu bată
„Frunza ta să nu se bată
Și călca din peatră 'n peatră,
Peatra 'n trei s'o desfăcut
Trei isvoară s'o făcut:
Un isvor cu vin d'el roșu
Un isvor cu mir d'el mare.
Cu vinul 'l-o botezat
Cu mirul 'l-o miruit
Și la cer că 'l-o nălțat.
Noi umblăm și colindăm
Frumos gazdii 'i-o 'nchinăm
Și-o 'nchinăm cu crucean 'n masă
Fireai gazdă sănătoasă
Cum ești abă și frumoasă.
Apoi imediat urmează:

Ghiueși marea cât de mare
Florile dalbe

Dar' de mare margini n'are
Florile dalbe*).

Dar' de mare ce-și dăduce?
A, ce spini și mărăcini

*) Să se repetează după fiecare șir.

Și 'nca brazi cu rădăcini.
Sus în crucea bradului
Este-un leagăn de mătase;
Dar' în leagăn cine șade?
Șade gazda ochi-s negri,
Și coase și chindisește
La mărhai, mărhai domnești
Și gulere boerești
Și din ochi tot lăcrămește.
'Mi-o cusut cât 'mi-o cusut
Puțin chir nu 'i-o ajuns,
Rupse, spuse maică-sa:
„Maică, maică draguț maică
„Mi-am cusut cât 'mi-am cusut
„Puțin chir nu 'mi-o ajuns.
„Nu te temi chică nimica
„Că ai frați mari împerați
„Și surori mari jupăneze,
„Ș'atata chir îți vor da
„De-ți va mai și rămănea,
„De-ți i face-un ineluș
„Ineluș în cornurele
„De-ți va chi de schimburele
„La dalbe Duminecele,
„La sînte bisericile.
„Tot la rari la zile mari”.
Noi umblăm și colindăm,
Frumos gazdii 'i-o 'nchinăm,
Și-o 'nchinăm cu crucea-n masă
Să chi gazdă sănătoasă,
Cum ești mândră și frumoasă.

De obicei după a doua colindă sînt poftiți în casă. Fară să zică ceva aici începe bătrănuul mare a treia colindă și toți ceilalți după el.

Bună sara lui Crăciun,
Domnului Domn.

Lui Crăciun celui bătrân,
Domnului Domn.
Care-mi dare și trei slugi,
Domnului Domn.*)

Mîna sluga cea mai mare,
De boiler fîn să-mi dare,
Tot c'o furcă de dargint,
Nu se poate-apropia,
De mirosul florilor
De svonul albinelor.
Mîna sloga mijlociu,
De boiler fîn să-mi dea,
Nu se poate-apropia,
De duhosu-albinelor
De mirosul florilor.
Mîna sluga cel mai mic
Tot c'o furcă de daor
Nu se poate-apropia
De mirosul florilor,
De duhosu-albinelor.
Dar' el bine 'mi-o vîzut
Pe prea Sfântul D-zeu,
Tomna 'n eslea boiler.
Fașă-i dalbă de mătase,
Seutecel de dorjenle,
Cărpșoară de păioară.
Noi umblăm și colindăm
Frumos gazdii 'i onchinăm
Ș'o 'nchinăm cu crucea 'n masă
Să fi gazdă sănătoasă
Cum ești dalbă și frumoasă.

Când sînt poftiți în casă, intră mai întâiu vîtavul, apoi bătrănuul mare, apoi fiecare după-cum li dirigătoria ce o ocupă. Dacă intră vre-unul înaintea vîtavului sau a mai marelui seu, este pedepsit cu 10 cruceri.

*) Se repetează după fiecare șir.

mai cu caracter bărbați, pe care națiunea noastră îi are.

Dr. Demetriu Comșa va face, precum aflăm, tot ca dl Dr. Bărcianu.

În acest chip d-lor resping dela sine ori-ce răspundere pentru un viitor, ce simt că nu-l mai pot înfruntă cu sfatul lor bun.

S'a sfârșit dar „criza”? Nouă ni-se pare că nu. Ear' întâmplările viitoare vor arăta de ce e vorbă aici.

Fără comentariu.

Odoare millenare.

II. Vicișpanul din Moson, Toth Imre, încă e un cavalier millenar din galeria de tablouri ce vor figura la expoziția-apoteosă. Șesșezeci ani fericește lumea din comitatul său, e tare stimat și temut pretutindeni; răspunde și întărește pe toate căile și prin toate mijloacele „idea” (scritură a nației singure alcătuitoare de stat), mai ales în sens liberal. Actualul fișpan din Moson, contele Pálffy-Daun e acolo numai din Noemvrie anul 1893; sub predecesorul său Simon, un om șters, slab, Toth Imre însuși juca rolul de fișpan.

Noul fișpan își ținu și un secretar care se interesa mai de aproape de modul cum Toth Imre își îndeplinește sau nu își îndeplinește datorițele; de aceea deja câteva luni după instalarea contelui Pálffy-Daun începuse a striga și în public lucruri interesante despre vicișpan. Acțiunea de controlă serioasă a început numai dela sfârșitul anului trecut și eată rezultatele ei.

La 12 Noemvrie 1895 sosise un funcționar ministerial la Moson și împreună cu fișpanul au examinat cassa comitatensă, unde au constatat nu numai cea mai mare neregularitate în socoteli, dar și multe lipsuri. Luat la întrebare, vicișpanul n'a știut ce să răspundă, restituind simplu cam 6—8000 florini defraudăți. Fișpanul a făcut ministrului de interne raport despre rezultatul cercetării, în urma căruia a venit din Budapesta la Moson, în ziua de 27 Ianuarie a. c., o comisie compusă din trei funcționari ministeriali, care a și lucrat până la 3 Februarie, convocând deja la 2 Februarie pe toți funcționarii comitatensi, prin urmare și pe vicișpanul, să le cetească cele descoperite. S'au aflat lucruri adobitoare pentru el și compromițătoare pentru mai mulți funcționari, din cauza lipsei de priveghere și slăbiciune față cu vicișpanul. Între altele procesul verbal al cercetării constată, că au dispărut 5187 de acte, cea mai mare parte dintre acelea, cari se refer la manipularea cu bani. S'a găsit un document de socoteli, după care vicișpanul a petrecut „în oficiu” și în același timp trei zile la Budapesta și în Pressburg a pus să i-se plătească pentru ambele călătorii și încă diete socotite de 2—3 ori mai mare decât i-se cuvenia. Sub o mulțime de pretexturi el își asigna bani din cassa comitatensă.

Pe când se cetia procesul verbal, vicișpanul devenia tot mai galbin și cu ochii jos plecați mototolea hârtiile dinaintea sa. Cei alături funcționași, complici morali și necom-

Întrând în casă, după-ce isprăvesc cu colindatul, vâtaul dă bună seara, poștește „la mulți ani”, apoi dă mână cu cel mai mare al casei.

Sunt poftiți să „treacă înainte”, adică la masă, unde li-se pune colac și vin. Încep Țigani să zică, ear' ficiorii tot trei cete trei, mai întâi vâtaul, bătrânul mare și judele mic, joacă câte un joc. Isprăvind cu jocul li-se oferă cinstea adevărată: un colac de grâu frumos împletit, carne de porc afumată, de obicei 3 coaste, o litră de vin, la oameni mai săraci un fărtau de rachiu și ceva parale.

Colacul și carnea se bagă în desăgii, pe cari li duce „eapa”, vinul li toarnă cărcimarul în o ploscă burtoasă, dar' nu tot; cam a patra parte li lasă în sticlă. Paralele le primește vâtaul. Turca în tot decursul acestora joacă, sare, ciocănește pe cei din casă și în genere face haz.

Isprăvind cu toate cele, vâtaul mulțumește de cinstă și omenie, își iau seara bună.

Dela popa merg la primar; apoi începând din capul satului fără considerare, că eutare e bogat sau sărac, colindă pe la toți de-arindul.

Eapa și cărcimarul se întorc de câte-va ori la gazdă, ca să depună darurile primite, căci li-s'au umplut desăgii și plosca.

În sate mai mari, se împart ficiorii în două cete sau chiar în trei sub conducerea vâtaului și a bătrânului mare, căci în o singură cetă nu ar pute colinda pe la toți.

Isprăvind cu colindatul vin la gazdă, li colindă eară; se duc apoi la vale, unde cântă nașterea ta Christoaș și se stropesc unii pe alții. Se reîntorc ca să-și deie socoteala despre cele încurcate.

(Va urma).

plici ai pungașului, și-au dat demisia cu toții la moment, scușându-se, că „nu l-au știut pe vicișpan așa om stricat”, și au cerut depărta-rea superiorului lor. Dar' acesta n'a așteptat rezultatul rugării lor și a demisionat „din cauza sâmbătăi sale sdruncinate, ear' mai ales nervosității potențate”, cerând să fie pensionat.

Pentru a se lăpăda de acest odor, guvernul comite o nouă mișelie: în foile sale face să creadă publicul, că Toth Imre a ținut cu partidul popular, voinde astfel a compromite și pe acest partid.

Vorba lui Bánffy: În viclenie și hămişaguri nu mă întrec nimenea.

III. În loc de amănunte asupra isprăvilor fișpanului din Fejérmegye, Fiáth Miklós, foile budapestane conțin toate următoarea notiță cu caracter tare oficioasă:

„Precum aflăm, ministrul de interne a provocat pe doi fișpani, (din Alba-Regală și Zemplin. Red. „Tribunei”), leafa cărora a fost confiscată de către autorități, a-și regula stărilor lor materiale, deoarece guvernul nu poate tolera, ca niște funcționari de frunte să aibă a se lupta cu neajunsuri financiare.”

Comunicatul acesta nu este altceva, decât earăși un hămişag bănffyist, cu scop de a înșela lumea despre moralitatea sa.

Din parlamentul maghiar.

Sedința din 7 l. c.

La ordinea zilei este continuarea desbaterii asupra bugetului pentru ministerul de culte și instrucțiune publică.

Deputatul Madarász accentuează necesitatea studiului religiunii în școli. Nu poate fi de acord cu împregiurarea că studiul religiunii începe a fi eliminat din școli ca studiu obligatoriu. Educația religioasă nu este o necesitate confesională, ci necesitate morală, socială și politică. (Este bătător la ochi, că aceste cuvinte au fost rostite înainte cu vre-o câteva zile și în parlamentul din Berlin! Red.) Ugron Gábor polemizează cu ministrul Wlasics cu privire la autonomia și congresul catolicilor. După părerea sa este timpul suprem ca să primărească biserica catolică autonomia sa, punându-se astfel pe aceeași basă, de care se bucură și celelalte confesiuni. Politica de culte se mișcă astăzi la suprafață, ear' rezultatul este frecarea între confesiuni, care devine tot mai acută și mai intensivă. Curmarea acestor frecări numai prin conferirea de drepturi egale, numai pe baza egalei îndreptățiri și a reciprocității se poate efectua.

Dacă biserica greco-orientală este neîndreptățită, cea protestantă catolică nu este alterată, ci poate se bucura. Aceasta însă nu este iertat să se întempele, interesele confesiunilor trebuie să se aproprie și să se unească în unele privințe, rivalizarea trebuie să înceteze. Ministrul a pus în vedere dotațiunea progresivă mai bună a preoților. Acesta nu este mijloc de desconsiderare, dar' strânge grija firească, că prin această dotațiune guvernul va aduce preoțiunea într'un raport de dependență față de sine. Această dependență însă nu se cuprinde nici în lege și este și contra demnității bisericii. Cere ca prin autonomia bisericii catolice să nu i-se deie totodată și prerogative, ear' statul să-și reserve dreptul de controlă, ca singuraticile confesiuni să nu folosească autonomia în contra intereselor de stat.

În sensul acesta face următoarea propunere: „Parlamentul însărcinează pe ministrul de culte și instrucțiune publică, ca să înainteze un proiect, în care pe de o parte să se determine pe baza egalității, a reciprocității și a autonomiei raportul dintre stat și biserici, care proiect de altă parte li face posibilă guvernului procedura legislativă în contra acelor biserici și școli, cari lucră la subminarea statului, cari atacă integritatea statului și agitează în contra națiunii maghiare și în contra limbii de stat”. (Applause furioase la opoziție).

Hock János se ocupă cu cauzele ce au amnat timp de douăzeci și cinci de ani realizarea dorințelor catolicilor exprimate prin proiectul înaintat în anul 1871 Maiestății Sale de primatle Simor. Causa unică a fost guvernul, care, ce e drept, s'a folosit în totdeauna de prelați, precum astăzi de fișpani se folosește. Dar' guvernul s'au schimbat, sistemul însă a rămas același. Guvernul a putut sancționa acel elaborat al primatului, însă n'a făcut-o, ci a voit a suprima și mai de parte preoțiunea catolică. Cere, ca congresul să fie convocat pe timpul imediat după săvârșirea alegerilor gen-rale. Își dă expresie dorinței, ca pe atunci să năuimă acest guvern.

Mai vorbește și deputatul Szacsavay, care așteaptă mult bine dela crearea unei autonomii în direcție națională și se bucură, că această reformă radicală nu se începe cu confiscarea bunurilor biseroești.

Un nou proces politic slovac.

(Raport special al „Tribunei”).

Budapesta, 6 Febr. n. 1896.

„Înțeleptii” și „liberalii” ocărmitorii ai patriei noastre atât de muncite, nu vor pe semne cu nici un preț a lăsa barem istoricul an millenar (!), de care cu atâta em-fasă vorbesc de pe acum, lipsit de una dintre cele mai luminoase dovezi pentru egala îndreptățire a tuturor naționalităților nemaghiare, de — procesele politice, cari de vre-o câțiva ani încoace se perindează și-ruri-șiruri...

Acum au ajuns iubiiții nostri aliați, Slovaci, la rând.

Astăzi s'a pertractat anume la tribuna-lul de aici al doilea proces de presă intentat destoinicului luptător național slovac, preotului Isidor Jiak-Somolík. Ca substrat al procesului a servit un articol intitulat „Obrázňenia maghiarizátorilor” și publicat în nr. 27 al ziarului slovac: „Národné Noviny” din 5 Martie 1895.

Articolul de al cărui autor s'a mărturisit dl Isidor Jiak, e scis din incidentul unui concurs, care apăruse în foaia oficioasă „Néptanító lapja” și care pretindea, ca cea dintâi condițiune „maghiarisarea copilașilor slovaci din comuna Zohor”.

Revoltat de această vedită brutalitate a maghiarisatorilor, făcută sub însuși egida guvernului, autorul articolului protestează energic, aducând argumente neresturnabile în contra unor tendențe atât de criminale și îndemnând poporul slovac la luptă resolută și persistentă întru susținerea intactă a dulcelor limbi materne.

Pertractarea s'a început la orele 10 a. m. sub președinția judeului regesc Zsitvay Leo, în prezența unui public numeros, constă-tător îndeosebi din tineri universitari: slovaci, români și serbi, veniți într'un imponent număr și corporativ, spre a dovedi și cu această ocaziune strinsa alipire, ce-i leagă laolaltă, ca pe niște frați de suferință!

Acusa o reprezenta procurorul Szafta, ear' apărătorul acusatului fu însușișitul frun-țar al Slovacilor, domnul Dr. Miloš Stefanovici.

În decursul scrutiniului juraților, apără-torul respine mai mulți indivizi de origine evident „jidovească”, ceea-ce produse un puțin sânge rău în patrioții prezenți.

Între cei 12 jurați soartea alese și pe „valorosul” deputat dietal guvernamental pe domnul Szerb Gyuri (mameluc dela roată !).

După constituirea juriului urma interogatorul acusatului I. Jiak.

Acesta e de 34 de ani, rom.-cat. născut în Beszterce-bánya, necăsătorit, de profesiune ziarist în Turóc-Szt.-Marton; avere n'are., a mai fost osândit la 2 luni temniță de stat și 50 fl. amendă pentru „agitare contra naționalității maghiare”, soldat n'a fost.

După acestea se cetește acusa făcută de prim-procurorul Kozma Sándor, pe baza §-ului 162, pt. 2 din codul penal, paragraf privitor la „agitațiunea unei naționalități contra altăia”.

Urmează apoi cetirea atât în limba slovacă, cât și în cea maghiară, a întregului articol incriminat.

Acusatul recunoaște de al seu arti-colul.

Urmează acum rechizi-torul procurorului care foarte obiectiv vorbind a fost căt se poate de subred, plin însă de un spirit emina-ment șovinistic și rostit într'un ton uimitor de pătimas, ceea-ce a indignat și pe presi-dentul tribunalului.

Între alte multe „banalități” și afirma-țiuni perverse, voinicosul procuror susțină că între poporul maghiar și cel slovac a domnit totdeauna bună înțelegere, și frăție (care ?), multumită simțului adânc de dreptate și ținutei strict constituționale a Maghiarilor (Grozav !).

Nu mai agitatori fără inimă, — încheie procurorul — turbură pacea țerii, propagând prin minciuni (!) vrajbă în poporul slovac și ațintind la ură contra națiunii maghiare (Aha! tot vechiul cântec !)

După-ce „agerul” procuror își sfârși „elucubrațiunile sale patriotice”, cerend pe-depsirea acusatului, luă cuvântul distinsul apărător, dl Dr. Miloš Stefanovici, care vorbi cu o rară demnitate aducend nimicitoare argu-mente în contra acuzei.

„Îi sânt foarte mulțumitor dlui procuror, începând dînsul, — pentru întentarea și sus-ținerea acestui proces, deoarece prin acest pas s'a recunoscut oficioasă volnică tendență de maghiarisare a gu-vernului, căci s'a incriminat — ca dușman statului — un om independent și cinstit, a cărui unică vină li este, că a protestat în contra încercării nelegitime de a desnaționaliza pe conaționalii sei !”

În Ungaria — continuă apărătorul — nu există încă și nici că va exista vre-odată o lege a maghiarisării;

aducerea unei astfel de legi e o imposibi-litate morală, verdictul întregii Europe culte ar protesta în contra unui act atât de barbar!

„Și totuși reprezentanții autorității ai gu-vernului incursa pe acei oameni morali, cari se ridică în contra maghiarisării și-i tim-brează de agitatori !

Însuși răposatul ministru Trefort — susținut mai departe apărătorul — a zis odată în academia maghiară: „Cine nu-și iu-bește familia, nu-și iubește nici pa-tria” și în consecuență se poate afirma, că „cine nu-și iubește naționalitatea, nu-și iubește nici patria”. Acusatul însă, prin arti-colul seu a dovedit viu, că-și iubește nați-onalitatea: dușman al patriei deci nu poate fi. Nevinovăția sa e prin urmare incontestabilă, ear' un eventual verdict osânditor al juraților nu va dovedi alta, decât, că ei însuși recunosc și sancționează nebuna tendență de maghiari-sare a guvernului, tendență nespus de primej-dioasă adevăratelor interese ale pa-triei.

Acest clasic discurs de apărare impres-ionă adânc pe toți ascultătorii nepreocupați, așa încât replica și mai ridicol de netemeinică a procurorului, care-și eșise acum cu totul din sărite și vorbea fără nex logic și inver-sunat le ură, se spulberă ca ori-ce vorba goale și nesocotite.

El îmi stîrni disgestătoarea impresiune a unui om ce nu din convingere și principiu, ci pentru plată din oficiu vorbește.

De aceea dl Dr. Miloš Stefanovici nici nu-i reflecta alta, decât scurt numai conți-nutul concursului publicat în „Néptanító la-pja”, care pretinde făiș „maghiarisarea cu ori-ce preț”.

În sfârșit, renunțând acusatul la apărare, președintele tribunalului puse juraților următoarele trei întrebări:

I. Conține articolul agitarea unei nați-onalități, sau nu?

II. E acusatul autorul articolului sau nu?

III. E acusatul vinovat sau nu?

La întrebarea I, apărătorul pretinse a se zice nu: „agitare a unei naționalități con-tra altăia, ci: „agitare a naționalității slovace contra celei maghiare”.

Justa pretensiune a apărătorului însă nu se lua în considerare (Firește ! !) și jurații se retraseră, spre a hotărî.

Reîntorcându-se după vr'un pătrar de oră, deputatul guvernamental Szerb György, anunță în numele juraților următorul verdict:

la întreb. I.: 12 da
„ II.: 12 da
„ III.: 8 da; 4 nu.

În urma acestora procurorul iritat și pă-timas, ceru să se aplice față de acusat în-treaga rigoare a legii adică să fie osândit la doi ani temniță de stat, deoarece ce n'ar avé nici o circumstanță aten-u-antă.

Apărătorul aduse însă ca circumstanță atenuantă faptul, că osânditul și-a apărât naționalitatea proprie, ceea-ce au recunoscut și patru domni jurați !

După câteva minute apoi președintele tribunalului enunță în numele Miestății Sale sentența conform căreia dl Isidor Jiak e osândit la 2 luni temniță de stat și 50 fl. amendă.

Punend în sfârșit 3 locuitori slovaci din Pesta 200 fl. garanță pentru acusat, acesta fu pus pe picior liber.

Universitarii slovaci, serbi și români se grăbiră apoi a felicita călduros atât pe acu-sat cât și pe apărător pentru brava și conștia lor ținută.

Astfel se săvârși cea mai nouă volnicie maghiară, lăsându-ne pe toți adânc indignați, dar totodată și mai neclintit convingși de drep-tatea și sfințenia cauzei celor asupriți și de desăvârșitul ei triumf !..

Ascanio.

Din Macedonia.

Bitolia, 25 Ianuarie 1896.

Cum stăm? Eată întrebarea ce trebuie să-și facă națiunea română din țeara tur-cească. Da, caută să ne întrebăm fiecare pe noi înșine, cum stăm? ce am făcut? ce fa-cem? ce soarte ne așteaptă pe viitor? Îm-părtăși-vom vieța și bucuriile cu vecinii nostri Bulgari sau Greci, sau vom fi țirțiți în adâncimea uitării de unde nu vom eși nici-odată?

Și dacă ne-am arunca privirile noastre prin prejor, de vom cuib cu urechile noastre prin apropiere, cu groază constatăm că de neamul nostru, de această nație mult fali-tă a Românilor, nici că se pomeneste undeva; toată activitatea ca Români, toate sacrificiile făcute toate trimbișurile deserte pentru ne-amul românesc din Macedonia au fost numai vi-suri, cari au dispărut în clipă.

Treizeci de ani de muncă, un sfert de veac de agitațiune, sute de Români nevinovați

sacrificați pentru chestia națională; și când colo, la un moment dat, când te aștepti ca să guști cel puțin mângăierea că ești cunoscut, că existi, că trăiești ca neam, nimic de tot, totul îndeșert, pentru toți ești necunoscut, uitat, sacrificat.

Eată toată truda și opera omului nos-tru; eată în ce a constat valoarea politică și diplomatică a neprețuitului apostol al româ-nismului, că nici țeara turcească, la ale că-rei urechi s'a trimbișat de mii de ori, că trăim și vom a trăi, nici dînsa nu ne-a auzit; nici Turcia unde s'a crezut că inspectorul nos-tru se bucură de mare influență, și că dînsul este al doilea Sultan mare și tare, cum pro-poveduește eruditul (!)

Caragiani, nici Turcia, zic, la o ocaziune bine-venită, n'a voit să iee seamă de acest neam nenorocit, care a fost condamnat ca să fie condus în prăpastii întunecoase.

Voii probe? Ah! sânt multe; dar' amin-tim pe cele de tot recente.

Cine nu știe? cine n'a auzit vorbin-du-se? cine n'a cetit expunerile inspectorului și dacă voii și a dlui I. Nenitescu în cartea d-sale din anul acesta o „Călătorie la Ro-mâni din Macedonia”, că Românii din Tur-cia sânt peste un milion? și cine nu știe, că elementul român este cel mai bine prezen-tat la autoritățile imperiale din Constantino-pol prin strălucita mustră a inspectorului școalelor, care este (zice dînsul) cel mai in-tim prieten cu marele vizir Halil Rifaat-Pașa? Ei bine! toate acestea le știe și Dedo Ivan, și s'ar fi cuvenit, ca la prima ocaziune să se deie și o probă de dragostea turcească către neamul românesc; cu toate acestea se întâmplă cu totul contrariu; se dă să se în-țelegă pe deplin, că pe neamul românesc din Turcia îl așteaptă mormântul sigur, de unde n'are să ese pentru veci; s'a dat să se înțeleagă, că toată prietenia și influența de care s'a zis că se bucură inspectorul, n'a fost decât o șarlatanie curată. Faptele au venit ca să probeze aceasta. Eată cum.

S'au luat măsuri la Poartă, ca să în-troducă niște reforme prin provinciile din Macedonia, Epir și Albania, și s'au numit pe lângă fiecare guvernator turc și câte un creș-tin, la capitalele vilaetelor.

Numirile s'au făcut luându-se în consi-derațiune și poporatiunea din vilaete. Nu voiu aminti despre celelalte vilaete din Epir și Albania, unde s'au trimis numai Greci, ci de cel din Monastir și Scopia.

Monastirul, acest centru al românismu-lui, acest cuib românesc, nu mai e considerat de românesc, căci s'ar fi luat în vedere și tipetul Românilor, li-s'ar fi dat și lor un sub-governator, dar' nu; Monastirul este conside-rat de bulgar, căci se trimite de subguver-nator dl Stefan Kristovici, un Bulgar, tot așa și la Scopia, numindu-se fostul director al unui ziar bulgar din Constantinopol.

Să nu uităm, că și un Sârb s'a numit pentru Sârbii.

Mocu Bon.

Lupta în comitate.

Avis.

Vineri la 14 Februarie a. c. st. n. la 5 ore după prânz, se va ține ședința clubului municipal român, în localitățile casinei române din loc.

Domnii deputați municipali sânt ru-gați a participa la această ședință în nu-măr cât mai mare; pentru-că de astă-dată afară de obiectele congregațiunii din 15 Februarie, se va discuta și chestiunea înființării de cluburi ceruale, în fiecare cerc electoral din comitat.

Sibiu, la 9 Februarie 1896.

Biroul clubului:

Dr. Nic. Vecerde, Ioan de Preda, secretar, președinte.

Din Cluj.

(Reflecții la corespondența dlui „v. moll.”)

În raportul ce l'am publicat despre concertul din Cluj, corespondentul nostru „v. moll.” a făcut o mică și pentru noi, neînțeleasă alusiune la ținuta tinerimii din Cluj în chestiunea națională.

Un coleg al dlui „v. moll.”, care însă nu-și permite a iscăli, nici măcar pe jumătate, (ca dl v. moll.) li face unele observări pentru această alusiune.

Noi nu înțelegem pe deplin nici ro-stul observărilor, dar' la cererea auto-rului lor le dăm loc.

În Nrul 21 de Sămbătă al „Tribunei”, dând dl „v. moll.” dare de seamă despre concertul tinerimii, nu s'a putut reține să nu-și arete și supărarea față de aceeași tine-rime. Anume, pe când o laudă, că pe terenul social-cultural și-a făcut datorița, pe atunci o acuză, că pe cel național și-a „negle-sat”. Nu-i șade frumos dumnealui să acuze astfel o tinerime, al cărei membru și încă frunțar însuși e, ear' dacă totuși o face, se vede că

[illegible]

„BRĂDETUL“ INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORLAT.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „BRĂDETUL“, societate pe acții, se invită conform §-lui 19 din statutele societății la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orlat la 27 Februarie nou a. c. la 10 ore înainte de amiază în edificiul școlii pe lângă următorul

Program:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1895 și propunerile acesteia.
2. Raportul comitetului de supraveghere și propunerile acestuia.
3. Deciziune asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Fixarea marcelor de prezență pe anul viitor și statorirea remunerării oficialilor societății.
5. Aprobarea regulamentului intern, cum și a celui pentru fondul cultural și de binefaceri.
6. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
7. Eventuale propuneri în marginile statutelor.

Domnii acționari, cari în sensul §-lui 21 din statutele societății, doresc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotenți, sunt poștiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului, cel mult până la 27 Februarie n. a. c. la 9 ore înainte de amiază.

Orlat, 5 Februarie 1896.

[646] 1—2

Direcțiunea.

Contul bilanțului cu finea anului 1895.

Active:	coroane	flori	Pasive:	coroane	flori
Cassa în numerar	7999	18	Capital social:		
Împrumuturi pe obligațiuni	81249	30	500 acțiuni à 50 coroane	25000	—
Cambii escomptate	347	14	Depuneri spre fructificare	55778	90
Debitori	144	68	Fondul de rezervă	2124	76
Spese de fundare	fl. 400.	—	Creditori	4200	—
20% amortisare	100.	—	Dividendă neridicată	9	62
Mobiliar	439.24	—	Interese transitoare pe 1896	1222	42
10% amortisare	43.92	39.	Profit curat	2104	90
	90435	60		90435	6

Contul profitului și perderilor cu finea anului 1895.

Eșite:	coroane	flori	Venite:	coroane	flori
Interese după depuneri spre fructificare	fl. 2310.	—	Interese dela împrumuturi și escompt	4765	45
Interese de reescomp.	126.10	2436	Interese de întârziere	57	40
Spese de cancelarie	815	72	Provisiuni	1067	—
Contribuțiuni directe și comunale	589	17	Competență	199	96
Amortisarea din spese de fundare	fl. 100.	—			
Amortisare de mobiliar	43.92	143			
Profit curat	2104	90			
	6089	81		6089	81

Orlat, 31 Decembrie 1895.

Romul Simu m. p., Ioan Manta m. p., Dionisiu Aaron m. p.,
președinte, membru în direcțiune, membru în direcțiune.
Lud. Pesamosca m. p., Dr. G. Prunșa m. p., Alex. Drăgan m. p.,
comptabil, vice-președinte, cassar.
Dionisie P. Decei m. p.,
secretar-controlor.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat cu plăcere și conștientă cu registrele și contul profitului și al perderilor și am găsit că este în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Orlat, 5 Februarie 1896.

Dr. Stroia m. p., Ioan Ivan m. p., Valeriu Arsenie m. p.,
președ. com. de supraveghere, membru al comis. de insp., membru s. în comis. de supravegh.

Se află de vânzare la „Institutul Tipografie“ în Sibiu

Călimdarul „Lumea Ilustrată“ pe anul 1896

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cruceri, împreună cu porto postal.

Institut tipografie în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografie în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Pentru „Institut Tipografie“ T. Liviu Albini sub sechestru: Iosif Marschall.

Nr. 362/896.

[657] 1—3

Concurs.

Devenind în comuna mare Rod postul de notar vacant, pentru ocupare se escrie prin aceasta concurs cu următoarele emolumente:

1. Salar anual de 400 fl.
2. Paușal de călătorie 200 fl.
3. Competențele normale prin statut.

Cererele concursuale pentru ocuparea acestui post, instruite în sensul §-lui 6 I.: 1883 au de a se prezenta subscrisului până în 29 Februarie a. c. 1896.

Mercurea, în 7 Februarie 1896.

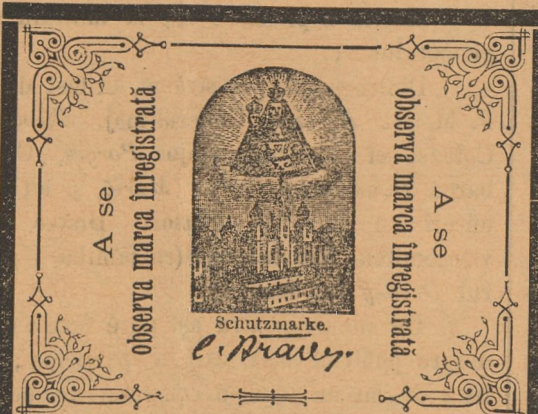
Protopretorul cercnal:

Mangesius.

În atelierul „Institutului
Tipografie“ din Sibiu
se primește

Un culegător-tipograf.

Condiție sigură.

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL.

de un efect excelent la morburile de stomac,
un medicament indispensabil
de casă și popular demult cunoscut la

lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsuflare, amiros greu, blesare, rigăaia acra, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, galbinare, greață și vomare, căreia de stomac, scaun tare și constipațiune.

Și la dureri de cap, încălecare, vîndeste măsură a stomacului vindecă de probat. La morburile numite, picăturile de stomac Maria Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expediție centrală prin apotecarul Carol Brady Kremsier (Moravia). Cumpărătorii sunt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror ambalage e lipită o fașie verde cu cuvintele: „Garantez veritabilitatea“.

Această fașie e provăzută și cu iscălitura mea.

Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia K. Müller, farmacia I. C. Molnar, farmacia Aug. Teutsch; Făgăraș: farmacia Pildner; Sighișoara: farmacia F. Folbert, farmacia I. H. Weber; Mercurea: farmacia Alb. Zink; Cohalm: farm. erez. S. Nagelschmidt, E. Wolf; Sebeșul-săseșc: farm. I. C. Reinhardt.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Institutului Tipografic“, Sibiu, strada Poplăci 15:

INDREPTAR PRACTIC

ÎN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult

„OLTEANA“, CASSĂ DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI ÎN VIȘTEA-INFERIOARĂ.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „OLTEANA“, societate pe acțiuni în Viștea-inferioară se invită la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Viștea-inferioară la 1 Martie 1896 st. n. după amiază la 2 ore în localitatea școlii.

Obiectele puse la ordinea zilei sînt:

1. Deschiderea ședinței prin președinte și raportul direcțiunii despre gestiunea societății pe anul 1895.
2. Presentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1895.
3. Raportul comitetului de supraveghere.
4. Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere referitoare la împărțirea venitului curat.
5. Alegerea unui membru în direcțiune în locul răposatului Nicolae D. Șandru și unul în locul vacant din comitetul de supraveghere.
6. Propunerea direcțiunii pentru înființarea fondului de pensie pentru funcționari.
7. Alte propuneri.

Acei domni acționari, cari sau în persoană sau prin plenipotenți voesc a lua parte la adunare se fac atenți a depune — conform §-lui 17 din statute — acțiunile scrise pe numele lor precum și actele de plenipotență înainte de deschiderea adunării la cassa societății pe lângă revers.

Viștea-inferioară, în 5 Februarie 1896.

[681] 2—3

Direcțiunea.

Contul bilanțului cu 31 Decembrie 1895.

Active:	fl.	fl.	Pasive:	fl.	fl.
Cambii escomptate	fl. 34.474.92		Capital social	fl. 20.000.—	
Mobiliar	fl. 242.22		Depuneri spre fructificare	5.988.23	
după amortisare de 10% cu	24.22	218.—	Fondul de rezervă	2.604.82	
Cassa în numerar	297.13	35390 05	Reescompt	4.447.80	
			Dividendă neridicată	12.—	
			Interese trans. neridicată	551.42	
			Profit curat	1.785.78	35390 05
					35390 05

Contul profitului și perderilor cu 31 Decembrie 1895.

Eșite:	fl.	fl.	Venite:	fl.	fl.
Interese pentru depuneri spre fructificare	fl. 328.43		Interese dela camb. escompt.	fl. 2.617.33	
Spese de birou	87.61		Provisiune	469.09	3086 42
Dare:					
directă	fl. 336.70				
darea după interesele depunerilor	33.18	1785.78			
		3086 42			
Salare					
Mărci de prezență		3086 42			3086 42
Amortisare din mobiliar					
Venit curat					

inferioară, în 25 Ianuarie 1896.

Ioan Oana m. p.,
comptabil.

George Borzea m. p.,
cassar.

Membrii în direcțiune:

George Borzea m. p., Moise Bârs m. p., Dionisie Stanciu m. p.,
preș., Ioan Siandru m. p., Petru Lăluțu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat contul bilanțului precum și contul profitului și al perderilor present și am aflat toate pozițiunile în deplină consonanță cu registrele respective.

Nicolae Clonța m. p. Ioan Căndea m. p. Ioan Dejenariu m. p.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stînd cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-păra dela

Institutul Tipografie în Sibiu.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.